

Merkez
Kütüphanesi
fark yarattı

4

Çöp kutusuna rejim yaptı!

6

Sedir ağacının
altında gizlenen
mantar

7

Yaşı ve sandığıyla
yıllara meydan
okuyor

83 yıllık gelenek:
Bahçecik Kılıcı

7

Alanyahlar muz lifinden ürün üretiyorlar

GIF | haber

Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Uygulama Gazetesi

YIL: 23 ÖĞRENCİ ÖZEL SAYISI

HAZİRAN-TEMMUZ- AĞUSTOS 2023

► SAYFA 8'DE

El değmemiş doğanın saklı hazinesi:

KANOK SAKIZI

Doğu Anadolu'nun dağlık bölgelerinde yetişen ve kabuğunda beyaz bir süt çıkan Kanok bitkisi, bölge halkı tarafından hem çiğnenen bir sakız hem de ilaç tüketimine kullanılan doğal bir ürün olarak biliniyor. Ancak bu değerli bitkinin korunması ve sürdürülebilir kullanımı için daha fazla çalışma yapılması gerekiyor. Ağrı'nın Kaçmaz Köyü'nde yaşayan ve her sene Kanok sakızını çıkararak ailesi için kullanan Ömer Doğan, bölge genelinde pek çok kişinin bu bitkiyi bildiğini belirtiyor.

• sayfa

SOKAKLARIN HİKMETİ

Sosyal medyada binlerce takipçisi olan Hikmeti Tabiyeci yaptığı afiş çizimlerini Ankara sokaklarında duvarlarda, elektrik direklerinde sergiliyor. Sokakları sergi alanı olarak seçen Hikmeti Tabiyeci sorularımızı yanıtladı.

► SAYFA 10'DA

BİR ANNENİN KAĞIT TOPLAYICILIK HİKAYESİ

Yaklaşık 20 yıldır kâğıt, şişe ve plastik gibi geridönüşüm malzemeleri toplayarak geçimini sağlayan 63 yaşındaki Fatma Damar, kâğıt toplama alanında yaşadıklarını, mücadelesini ve anelliğini anlattı.

► SAYFA 3'DE

Aşkın ve barışın sembolü: KARANFİLLİ ELMA

Çok eskilere dayanan bir Kürt geleneğidir. Yazılı Kürt tarihi çok az ve eksik olduğu için net bir tarih veremiyoruz ama neredeyse 150 yıllık bir geçmişten söz edebiliriz.

► SAYFA 9'DA

Ayağa kalktı madalyayı kazandı

Aslen Trabzonlu olan Beyzanur Yavuz, Trabzon Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu Spor Öğretmenliğinden mezun olduktan sonra milli atlet olarak hayatına devam ediyor.

► SAYFA 5'TE

GÜMÜŞHANE'DEKİ SAKLI SIR

► SAYFA 13'TE

Gümüşhane'den depremzedelere yardım eli

Gümüşhane Erzurumlular Derneği üyesi ve aynı zamanda iş insanı olan Hacı Mustafa Satılmaz 6 Şubat'ta ilk depremin gerçekleştiği 04.17'den itibaren 11 saat içinde en küçüğü 5.7 olmak üzere yedi farklı büyük ve orta-büyük deprem gerçekleşen depremde zarar gören depremzedelere elbise ve ayakkabı yardımı yaptı. Satılmaz, derneğin ne amaçla açıldığını ve dernek olarak neler yaptığını anlattı.

HABER: Samet KALAY

Gümüşhane'de 2007 yılında kurulan Erzurumlular Derneği bir dönem faaliyet gösterdikten sonra temsilcilerinin ve üyelerinin azalmasıyla işlevini yitirdi. 2022 yılında tekrar faaliyete geçerek depremzedelerin sevgisini ve saygısını kazandı. Gümüşhane'de uzun zamandır faaliyetlerde bulunan Gümüşhane Erzurumlular sosyal yardımlaşma ve dayanışma derneği depremde zorda kalan vatandaşlar için yardım eli uzattı. İş insanı Satılmaz "Ülkemizde zarar gören depremzedeler için elimizden gelen yardımı yapmalıyız. Biz de o durumda olabilirdik. Derneği 2007 yılında kurduk amacımız sadece Erzurumlularla bir araya gelmek değil dil, din, ırk, mezhep fark etmeksizin herkes gelebilir herkese kapımız açık ve yardıma muhtaç kişiler için elimizden geleni yapacağız" diye ifade etti.

"EMPATİ KURARAK ZOR DÖNEMDE BİRLİK OLMALIYIZ" Satılmaz, "Halkın iç içe olması derneği daha da canlı hale getirmesine sebep oldu. Bu yüzden halkın tam ma-

nasıyla bir dostu haline geldi. Geçen ay Gümüşhane halkının derneğimize güvenmesi ve yardımlar göndermesi sonucu yardımları ulaştırdık. Bu yardımlar dernek üyelerimiz ile koordineli bir şekilde ihtiyaç sahiplerine ulaştırıldı ve bu gerçekten zor bir durumdur. Çünkü bilmediğin bir memlekettesin ve türlü türlü tehlikelerle karşılaşıyorsun. Bu tür tehlikelerle karşılaşmamak için topladığımız yardımları ihtiyaç bölgesindeki bir koordine ekibiyle ulaştırmak zorundasın" dedi. Hacı Mustafa Satılmaz, öğrencileri de unutmadı. Özellikle toplanan yardımların birçoğunun öğrenci tarafından düzenlendiğini belirten ve bu durumdan mutluluk duyan Satılmaz, "Elimden geldiğince yardım toplama ve düzenleme konusunda öğrencilerle iç içe olacağız ve onlarla beraber olarak dernek adına yardımlarda bulunacağım" ifadelerini kullandı.

Bir zamanlar varlığından bir haber olunan Gümüşhane Erzurumlular Derneği öğrencilerle bir arada olduktan sonra ön plana çıkmaya başladı. Satılmaz, birçok öğrencinin derneğe gelerek depremzedeler için büyük çabalar gösterdiklerini ve sanki yakınları

depremde zarar görmüş gibi işlerine dört elle sarıldıklarını söyledi ve bu tarz yardımların devam edeceğini belirtti.

DEPREMZEDELERE ULAŞMAK İSTİYORLAR

Gümüşhane Erzurumlular sosyal yardımlaşma ve dayanışma derneği üyesi ve iş insanı Hacı Mustafa Satılmaz, "Her süreçte olduğu gibi depremzedelere yardımlarını esirgememektedir. Bazen yardıma ihtiyacı olan birçok depremzedenin utanarak çekinmesinden dolayı Gümüşhane Erzurumlular Dernek vakfına müracaat sağlamıyor. Bu hususta Dernek Başkanı Kayhan Kaya yardıma muhtaç kişileri bizzat kendisi ilgilenererek o kişileri bulup gerekli yardımlarını gizlice yapmaktadır. Başkan insanlık ölmedi dedirtiyor. Bunda utanılacak ve çekinilecek bir durum yok, öyle olsa biz bu derneği kurup insanlara yardım etmeyiz ve kimseye yardımcı olamayız. O yüzden çekinmeden, utanmadan benimle bizzat iletişime geçip derneklerini ve sıkıntılarını söylemelidirler. Derneklerin amacı yardım etmektir" diye belirtti.

"BURADAYIM VE HER ZAMAN DA BURADA OLACAĞIM"

Depremde yaşamını yitiren insanlar için baş sağlığı dileyen Hacı Mustafa Satılmaz, "Bu deprem felaketinde yaşamını yitirenlere Allah Rahmet eylesin. Biz dernek olarak elimizden geleni yapmaya çalışacağız ve ulaştığımız kadar depremzedeye ulaşmak istiyoruz. Dernek olarak yapabi-

leceğimiz sınırlı. Çünkü derneğimiz maddi olarak küçük manevi olarak büyük bir dernektir. Gümüşhane halkımız ile sırt sırta vererek daha çok yardım etmek istiyoruz. Depremzedelere ilk gün çok fazla yardım gitti ve birçok yardım çöp oldu. Biz dernek olarak parça parça yolluyoruz ki yardımlar telef olmasın. Yardımlar azar azar ve sürekli olarak gönderilmelidir" diyerek sözlerine son verdi.

Mert Türk başarılarıyla dikkat çekiyor

HABER: Mahmut AKAR

Aslen Malatyalı olan ve Antalya'da yaşamını sürdüren üniversitemiz Beden Eğitimi ve Yüksekokulu 4. Sınıf öğrencilerinden Muhammed Mert Türk, 'Tekvando, Muay Thai, Kick Boks, Horting gibi sporlarda başarıdan başarıya koşuyor. Hem ülkemizi hem de milletimizi temsil ederek başarılarla imza atıyor. Türk, "Spor hayatıma ilk olarak 1 yaşında bacak açma hareketiyle başladım. Aslında bu konuda en büyük destekçim babamdı. Bu konuda onun tarafından eğitildim. 3-4 yaşlarında Jimnastiğe başladım. 4 yaşında ise ilk tekvando müsabakasına çıktım. 2015 yılında ilk altın kemerimi kazandım. Bu süreçte 113 madalya ve 12 kupa kazandım. Çok maça çıktım 4 yaşından beri bu sahalardayım. Türkiye ikinciliğim ve üçüncülüğüm var. Yurt dışı olarak ise Avrupa ve Balkan derecelerim mevcut. Kickboks zorlu, oldukça meşakatli ve

sakatlıkla sonuçlanan bir spor dalıdır. Ama destekçileriniz, azminiz biraz da merakınız varsa spor size aşk, sevgi, tarifi olmayan bir mutluluk gibi gelmeye başlıyor." diyerek başarıyla spor hayatındaki serüveni anlatmaya.

"BABAM BENİM ROL MODELİM, İDOLÜM"

Babası sayesinde hayatının değiştiğini dile getiren TÜRK, 'Babam sayesinde hayatım değişti. Belki yaştlarım gibi normal olabilir, davranabilirdim fakat şuan kaygım daha büyük ve fazla. Babam benim rol modelim, idolüm ben de onun izinden devam edeceğim. Spor ve hayattaki hedeflerim tek tek gerçekleşiyor. Şimdi yeni doğan bir branş var. Ukrayna'nın dövüş sanatı olan HORTING. Bu dövüş sanatını babam sayesinde Türkiye'ye getirdik. Bu sayede de bana bir avantaj sağladı ve Milli Takım Teknik Antrenörlüğü nasip oldu. Bu be-

nim hedeflerim arasında hep vardı. Ben hayatıma antrenörlük yaparak devam etmek istiyorum. Sokaktan bir çocuk kurtarmak onların hayatına dokunabilmek ve topluma kazandırmak dahi beni mutlu ediyor. Ülkemizin gençlerine, bireylerine yardım etmek onların hayatlarına dokunabilmek benim tek hedefim. Eğer gerçekten bir spor dalına gönül vermiş iseniz fazlasıyla azim ve devamlılık istiyor.' diyerek sözlerine devam etti.

KADINA ŞİDDETE BİRLİKTE DUR DİYELİM!

Yıllardır sporla ve çeşitli spor dallarıyla iç içe olan ve sporu hayatının merkezine yerleştirmeyi hedefleyen, insanların hayatlarına dokunmaya çalışan ve özellikle kadınların bu sporu yapmaları gerektiğini dile getiren Muhammed Mert Türk, "Kadınlara savunma sporlarını şiddetle tavsiye ediyorum. Benim Antalya'da başladığım ve Gümüşha-

Gümüşhane Üniversitesi Besyo öğrencisi Muhammed Mert TÜRK, başarılarıyla dikkat çekiyor.

ne'de devam ettirdiğim bir projem var. Projem; 'KADINA ŞİDDETE BİRLİKTE DUR DİYELİM'. Kadınlarımızı ilk deneme derslerini ücretsiz veriyorum. İnsanlar savunma sanatını çok yanlış anlamakta ve yanlış tanımakta. Bakın savunma sanatı diyorum, dövüş sanatı demiyorum. Bizim sporlarımız savunma sanatı olarak geçiyor. MUAY THAI, TEKVANDO, KICK BOKS bunların hepsi savunma sanatıdır. İnsanlar bu sporları kavga, şiddet olarak gördükleri için bunlara hiçbir şekilde ısınmıyorlar. Ben kadınlarımız için öyle bir yol çizdim ki özellikle kadınlar için. Kadınlarımız kendini koruyabilsinler, savunmasız kalmassınlar diye. Ben her Türk kadınının değil, tüm dünyadaki kadınların bu sporları yapmasını isterim ve şiddetle tavsiye ederim.' diyerek sözlerini noktaladı.

El değmememiş doğanın saklı hazinesi:

KANOK SAKIZI

Doğu Anadolu'nun dağlık bölgelerinde yetişen ve kabuğunda beyaz bir süt çıkan Kanok bitkisi, bölge halkı tarafından hem çiğnenen bir sakız hem de ilaç tüketimine kullanılan doğal bir ürün olarak biliniyor. Ancak bu değerli bitkinin korunması ve sürdürülebilir kullanımını için daha fazla çalışma yapılması gerekiyor. Ağrı'nın Kaçmaz Köyü'nde yaşayan ve her sene Kanok sakızını çıkararak ailesi için kullanan Ömer Doğan, bölge genelinde pek çok kişinin bu bitkiyi bildiğini belirtiyor.

HABER: Yusuf Hakkı Doğan

Doğu Anadolu Bölgesi'nde ilkbahar ve sonbahar mevsimlerinde, yüksek dağlık alanlarda yetişen Kanok bitkisi, yerel halk tarafından beyaz bir süt çıkar ve bu süttan yapılan Kanok sakızı hem çiğnenir hem de ilaç tüketiminde kullanılır. Kanok sakızı, doğal bir ağrı kesici ve antienflamatuvar güce sahiptir. Ayrıca sindirim sistemi problemlerini gidermeye yardımcı olur ve çıkış hareketlerini düzenler. Kanok sakızı, yaraların iyileşmesine de yardımcı olur ve cilt problemlerine karşı kullanılır. Kanok bitkisi, özellikle Doğu Anadolu bölgesinde geleneksel olarak kullanılmaktadır. Kullanılardan biri de yöre halkından Ağrı'nın Kaçmaz Köyü'nde yaşayan Ömer Doğandır. Kanok bitkisi hakkında şunları dile getiriyor Doğan: "Bu bitkinin kullanımı günümüzde azalmış kullanılmış ve neslinin tükenme tehlikesiyle karşı karşıyadır. Bölgede yaşayan insanlar, Kanok sakızını doğal bir ilaç olarak kullanarak, aynı zamanda ekonomik kazanç elde etmek için de toplarlar. Ancak, aşırı kullanımı ve nedenlerinden dolayı nesli tükenme tehlikesi altındadır."

"Bu bitkinin kullanımı günümüzde azalmış kullanılmış ve neslinin tükenme tehlikesiyle karşı karşıyadır. Bölgede yaşayan insanlar, Kanok sakızını doğal bir ilaç olarak kullanarak, aynı zamanda ekonomik kazanç elde etmek için de toplarlar. Ancak, aşırı kullanımı ve nedenlerinden dolayı nesli tükenme tehlikesi altındadır."

yaçlarını karşılamakla elde etmek ve genellikle ticari amaçlı kullanılmaz. Ancak, Kanok sakızının daha fazla insan tarafından keşfedilmesiyle, bu ekonomik olarak artabilir ve böylece bölge halkına yeni bir gelir kaynağı sağlanabilir. Doğan, kanok üretiminin faydaları ve korunmasıyla ilgili daha fazla araştırma yapılması ve bu bilgilerin yerel halkla paylaşılması, bu önemli

sürecin geleceği için hayati öneme sahip olduğunu düşünüyor.

KANOK SAKIZIN EFSANESİ

Büyükannesinden kanok sakızı efsanesini öğrenen Ömer Doğan bir efsaneden daha çok gerçekten yıllar öncesinde yaşamış bir olay olduğuna inanıyor. Efsanelere göre, bölgede yaşayan keşiş kızı, bir çobanın sevgisine kapılır ve ona karşı derin bir aşk besler. Ancak keşişler, özellikle de kız çocukları için evlilik dışı ilişkileri hoş karşılamaz ve keşiş kızının çobanla birlikte olmasına izin vermez. Keşiş kızı, çobanla ayrılmak zorunda kalınca, içinde derin bir üzüntü yaşar. Keşiş, kızının çobandan uzaklaşmasını için büyü yapar. Büyüden dolayı uzaklaşmayı duyan kız, ona bir şifa kaynağı bulmaya karar verir. Bölgede yetişen bitki örtüsünü araştıran kız, sonunda Kanok bitkisini keşfeder ve bu bitkiden yapılan sakızın şifa verici olduğunu öğrenir. Kız, sevgilisine Kanok sakızı getirir ve onu çiğnediğinde, dilindeki büyüleri gördükten sonra eski konuşmasını geri kazanır. Çoban ve keşiş kızı yeniden bir araya gelir ve mutlu bir şekilde birbirlerine kavuşurlar. Bu efsane, bölgede Kanok bitkisinin önemini ve şifa verici özelliklerini vurgular. Ayrıca, koruma ve sürdürülebilir bir şekilde kullanılması gerektiğini de gösterir. Bölgede

yaşayan insanlar, Kanok sakızını sadece şifa verici özellikleri için değil, aynı zamanda geleneksel olarak da kullanırlar. Ancak, aşırı kullanımından dolayı nesli tükenme tehlikesi altındadır. Bu nedenle, Kanok bitkisinin korunması ve sürdürülebilir bir şekilde kullanılması için daha fazla araştırma yapılması gerekiyor. Doğan ve yerel halkla bu bilgilerin paylaşılması önemli olduğunu vurguluyor. Böylece, bölge halkına yeni bir gelir kaynağı sağlanabilir ve aynı zamanda bu önemli bitkinin geleceği de korunabilir.

"KANOK BİTKİSİ DOĞANIN BİZE SAĞLADIĞI ÖNEMLİ BİR NİMET"

Ömer Doğan, kanok bitkisiyle ilgili bilgileri ve ürettiği kanok sakızını sadece kendisi ve ailesiyle paylaşıyor. Bölgedeki kanok bitkisine olan ilgi ve bilgi sayesinde, yöntemin sürdürülebilir bir şekilde kullanımı için hassas oluşturma çabalarına katkı sağlıyor. Ömer Doğan, kanok bitkisine ve üretilmesine sağladığı ilginin bölgeye özgü kültürel ve doğal bir hazinenin korunması güdüsüyle yaptığını söyledi. Ömer Doğan, "Kanok bitkisi sadece burada yetişir ve bölge sakinleri bilgisi sayesinde kullanılır. Bölge halkının dışında bu bitkiyi bilmemesi, belki de onun sürdürülebilirliği açısından daha iyi olabilir" diye konuştu. Ömer

Doğan, kanok bitkisinin içlerinde sürdürülebilir bir şekilde kullanımı ve neslinin devamı için de önemli bir mesaj vererek, "Kanok bitkisi doğanın bize sağladığı önemli bir nimet. Gelişmiş yapılandırma ve bilgi paylaşımını sağlamamız gerekiyor" dedi.

GELENEKSEL TIPTA DA ÖNEMLİ BİR YERE SAHİP

Ömer Doğan'ın kanok bitkisiyle ilgili bilgileri ve ürettiği kanok sakızı, bölge halkını çekerken, sürdürülebilir kullanımı ve geleceği için de önemli bir örnek teşkil ediyor. Kanok sakızı, doğal bir hazine olarak Doğu Anadolu'nun dağlık bölgelerinde yerini koruyor. Bölge halkı tarafından uzun yıllardır kullanılan ve özellikle ilkbahar ve sonbahar mevsimlerinde dağlarda yetişen bu bitki, geleneksel tıpta da önemli bir yere sahip. Ancak Kanok'un sürdürülebilir kullanımını için daha fazla çalışma yapılması gerekiyor. Bu doğal ürünün korunması ve tanıtılması ve kullanılması, yalnızca bölge için topluluk için değil, tüm insanlık için önemli bir adım olabilir. Ömer Doğan gibi yerel halk desteği ve bilgi paylaşımı, Kanok vizyonunun genişlemesinde kilit bir rol oynar. Doğanın bize sunduğu bu eşsiz hazineyi koruyarak ve sürdürülebilir kullanarak hem doğal kaynakları hem de bakım ve kültürel değerlerimizi yaşatmaya devam edebiliriz.

Sokaktan haltere uzanan eller

Küçüklüğünden itibaren spora yatkın olan Ömer Alıç sokakta oynarken sürekli taşları halter şeklinde kaldırdığını ve kendi kendine oynadığı okula giderken babasına spora gitmek istediğini aktardı. Babası çocuğuna güvenerek spora gönderdi ve derece alarak milyonlara örnek oldu.

HABER: Mahmut Sungur Dogan

Gümüşhane Üniversitesinde okuyan 18 yaşındaki Ömer Alıç küçüklüğünden itibaren tutkulu olduğu haltere başladı. Çok sayıda müsabakaya katıldı, lakin bölgesel müsabakada sadece dördüncülük aldı. Halterde daha da ilerlemek istese de büyük bir sakatlık geçirdi. Yarında bırakmak zorunda kaldı. Sakatlıktan kurtulmaya başlayan Ömer Halter antrenmanlarına başladı. Hedefi Türkiye Büyük Erkekler Halter Şampiyonasına katılmak ve kazanmak. Kahramanmaraş'ta yaşayan Ömer Alıç küçüklüğünden itibaren spora meraklı olduğunu ve sokaktaki taşları sürekli kaldırarak kendince spor yaptığını aktardı. Küçük yaşta spora nasıl merak sardığını anlatan Ömer Alıç "Küçükken babam sürekli televizyondan spor müsabakalarını izlerdi. Ben hepsini babamla izlerdim ama en çok ilgimi halter çekerdi. Ben de sokaktaki taşları kaldırarak ve evdeki ağır şeyleri kaldırarak kendimi daha fazla motive ederdim. Haltere merakım buradan geldi" ifadelerini kullanan Ömer Alıç'ın anlatırken

dahi gözlerinin içi parlıyordu.

SOKAKTAN AMATÖRE GEÇİŞ

Alıç amatöre ortaokula başladığında son sınıf öğrencilerin spora gittiğini gördüğünü söyledi ve kendisi de bu sporun heves olarak kalmasını istemediğini ve bu konuyu babasına ilettili. Amatör olarak spora başlayan Alıç çektiği zorlukları şu şekilde açıkladı "Ben amatöre başladığımda durumumuz o zaman pek iyi değildi. Babam da şansımı denememi istemişti. Lakin bazı spor malzemelerini alamıyorduk ama yine de ben çok çabalıyordum. Ayrıca ilk başladığımda çok zor gelmişti. Aklımdan bırakmak da gelmişti ama hayalimi gerçekleştirmek istiyordum ve zamana bırakarak başardım" ifadelerini kullanan Alıç bundan sonra derece elde edip profesyonel olarak bu sporla uğraşmak istediğini aktardı.

PROFESYONEL SPORA GEÇİŞ VE SAKATLIK

Amatörden profesyonel olarak yarışmalara girmek isteyen Alıç çok çabaladığını ve sabah akşam antrenman yaptığını anlattı. Protein odaklı beslenmek zorunda olan Alıç yumurta, pilav, tavuk ile beslendi. Amatörde çok çabalaması ve amatör müsabaka yarışmasında bölgede dördüncülük elde eden Alıç, hocalarının gözüne girerek sporda profesyonel hayata geçiş

yaptığını aktardı. Profesyonel haltere geçen Alıç o anları "Çok çabalamam sayesinde hocalarımın gözüne girdim ve emeğimin karşılığını aldım" diyerek anlattı. Profesyonel halterden sonra en büyük hayali ülkesi için çabalamak olan Alıç gece gündüz çalıştığını, müsabakaya hazırlandığını ve milli takıma katılıp ülkesini en iyi şekilde temsil etmek istediğini aktardı. Müsabakalar için yoğun bir şekilde hazırlanan Alıç antrenmanda kendi sikletinden fazla kaldırmaya çalıştığı için kendini sa-

katladığını dile getirdi. Bu sakatlıkla uzun süre ara vermek zorunda kalan Alıç sakatlık sürecini anlatı: "Antrenmanda bir an amatör şekilde gaza geldim. Kendimden kat ve kat fazlasını kaldırdım. Bacaklarımda yırtılma meydana geldi ve bir süre ara vermek zorunda kaldım ve formumu kaybettim" ifadelerini kullanan Alıç 4 yıl ara verdiği halter antrenmanlarına başladığını ve Türkiye büyük erkekler Halter şampiyonasına katılmak istediğini dile getirdi.

Merkez Kütüphanesi fark yarattı

Gümüşhane Üniversitesi Kampüsünde bulunan Merkez Kütüphanesi verdiği hizmet ve güler yüzlü personelleriyle geçen yıllara nazaran doluluk oranıyla fark yarattı.

HABER: Mahmut Akar

Gümüşhane Üniversitesi Kampüsünde bulunan Merkez Kütüphanesi, yaklaşık 4500 kapalı alanı, 12 bireysel çalışma odası, 8 grup çalışma odası, 2 büyük çalışma salonuyla 4 kattan oluşan 650 oturma kapasitesine sahip bir kütüphanedir. 116.500 civarında basılı eser ve toplamda da 400.10.000 elektronik ve basılı eseriyle ve 55 civarında veri taban üzerinden elektronik kitaplarla hizmet sağlıyor. Kütüphanede her alanda bilimsel, edebi, vb. her türlü eserleri bulmak mümkün. Gümüşhane Üniversitesi Merkez Kü-

tüphanesi Dökümayson Daire Başkanı Dursun YÜCEL, Kütüphane hakkında en çok merak edilen konular hakkında açıklamalarda bulundu. Yücel, "Bu sene kütüphanenin doluluk oranı geçen yıllara oranla fark yarattı. Rakamlar arttı. Biz kütüphane yetkilileri olarak beklediğimiz budur aslında. Kütüphanemizin her zaman dolu olmasını istiyoruz. Bunun için çaba sarf ediyoruz. İnsanın bünyesine atmosferine hoş gelen ve konforlu bir kütüphaneye sahibiz. Kütüphanemiz sınırsız bir internet ağına sahip ve bunu wifi ile çok kolay bir şekilde yararlanabiliyorsunuz. Kütüphanemizde 13 adet bilgisayar 12 bireysel çalışma odası, 8

grup çalışma odası, 2 büyük çalışma salonuyla 116.500 civarında basılı eser ve toplamda da 400.10.000 elektronik ve basılı eseriyle ve 55 civarında veri taban üzerinden elektronik kitaplarla hizmet sağlamaktadır. Biz kütüphanemizde daha çok akademik çalışmalara yönelik koleksiyonlar seçmekteyiz." diyerek konuşmalarına devam etti. Bazı kütüphanelerde olduğu gibi hatta nadiren de olsa hocalarımız veya öğrenci arkadaşlarımız çalıştıkları bir konuda çok nadir de olsa aradıkları eseri bulamadıklarını dile getiren Yücel, "Böyle şikâyetler çok nadir olabilmekte, bu konuda tabi bizim alternatiflerimiz var. Sa-

dece kütüphanemizde bulunan kitaplar değil, diğer üniversite kütüphanelerinde bulunan kitapları da kütüphaneler arası iş birliği sistemi üzerinden (KİT) sistemi üzerinden temin edebiliyoruz. Okuyucumuz isterse herhangi bir Üniversitenin kütüphanesinde bulunan bir kitabı bizim vasıtamızla getirip okuyucumuza sunabiliyoruz. Tabi tekrar iade etmek şartıyla bunu gerçekleştirebiliyoruz. Kütüphanede eksik olduğunu düşündüğümüz ve tamamlamak istediğimiz şeylerin başında da bilgisayarların eksikliği denilebilir. Bilgisayarlar konusunda eksiklik yaşadığımızı düşünüyorum. Bunun içinde teknik personel ihtiyacımız var. Bilgisayar teknisyeni verilebilse belki bilgisayar sayımızı 50veya 100'e kadar çıkarmak mümkün olabilir ve bu konuda ki talepleri daha iyi karşılayabiliriz." ifadelerini kullandı.

YAZ AYLARINDA DOLULUK ORANI AZALYOR

Genellikle kütüphanenin öğleden sonra 13:00'la 18:00 saatleri arasında yoğunluk yaşadığını ifade eden Dursun Yücel, "Kütüphanenin özellikle yaz aylarında öğrencilerin memleketlerine gittiği için doluluk oranı azalıyor. O zamanlarda da Gümüşhane'de olan öğrencilerimiz ve özellikle KPSS, ALES gibi sınavlara

çalışan bireyler kütüphane de zaman geçirip çalışmalarını sürdürmektedirler. Yaz aylarında da her daim hizmetimize devam ediyoruz. Sevgili öğrencilerimize tavsiye meslekleri ile alakalı mutlaka ve mutlaka çıkan her kaynaktan haberdar olmalarını isterim. Hangi mesleği öğreniyorsalar ve hangi mesleğin eğitimini alıyorsa mutlaka o konuyla ilgili tüm yayınlardan haberdar olsunlar. Ayrıca her insanın entelektüel gelişimi açısından edebi eserlerin, diğer bilimsel eserlerin de okumalarında çok büyük yarar var. İllaki basılı kitap okumaları gerekmiyor. Elektronik kitaplarımız da mevcut. Buldukları yerden cep telefonlarından veya bilgisayarlarından wifi üzerinden ortak bir giriş sistemine bağlanarak elektronik kitapların her hangi bir tanesini açıp okuyabilirler. Kütüphaneye gelmeden basılı kitaba erişmeden istedikleri yerden bilgiyi edinebilirler. Tek yapmaları gereken cep telefonlarından "CEP KÜTÜPHANEM" denilen bir program var onu yüklemeleri ve daha sonra da uygulamayı açıp katalogdan istedikleri her hangi bir kitabı açarak okuyabilirler. Eğer kütüphaneye kitap taşıma veya kitap okumaya tembellik edeceklerse ben elektronik kitapları okumalarını tavsiye ederim." diyerek sözlerini noktaladı.

Ayağa kalktı, madalyayı kazandı

Aslen Trabzonlu olan Beyzanur Yavuz, Trabzon Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu Spor Öğretmenliğinden mezun olduktan sonra milli atlet olarak hayatına devam ediyor. 10 yaşından bu yana atletizm ile uğraşan Beyzanur Yavuz yaptığı antrenman sırasında kaldırdığı 180 kilogramlık halter, elinden kayarak Yavuz'un başına düşer. Kaza sonrası Bursa'da düzenlenen Türkiye Büyükler Atletizm Şampiyonası'nda ikincilik olarak büyük başarıya imza atar. Şu an 22 yaşında olan Beyzanur Yavuz, talihsizliklerden doğan bu başarısıyla bizlere azmin güzel bir örneğini gösteriyor.

HABER:Ramazan Saraç

Film yapımcısı ve yazar olan Kevin Nelson "Koşmak, verdiği gelecek ödülleri nedeniyle değil, şu anda bedenlerimizi, zihinlerimizi ve ruhlarımızı nasıl beslediği için yapmaya değer bir şeydir" diyor. Trabzonlu Beyzanur da Kevin Nelson'un bu sözünden etkilenerek 10 yaşından bu yana atletizm ile uğraşiyor. Trabzonlu olan ve Trabzon'da yaşayan Beyzanur Yavuz, Trabzon Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu spor Öğretmenliğinden mezun oluyor. Mezun olduktan sonra aldığı eğitimlerle atletizme ilgisi artar. Ancak yaptığı antrenman sırasında kaldırdığı 180 kilogramlık halter, elinden kayarak Yavuz'un başına düşer. Kaza sonrası Bursa'da düzenlenen Türkiye Büyükler Atletizm Şampiyonası'nda ikincilik elde ederek büyük başarıya imza atar. Bu başarılarıyla Türkiye gururu olan Yavuz elde ettiği başarıları bizlere aktarıyor.

"SPOR BİR SİSTEMDİR, TEK BAŞINA YAPILABİLEN BİR ŞEY DEĞİLDİR"

Maalesef, ülkemizde sadece, yetişmiş ve başarılı olmuş sporcuya yatırım yapılması, zorlu şartlarda taban sürecini tamamlayamayan belki de birçok dünya, olimpiyat şampiyonu olabilecek kapasitede sporcunun yok olmasına neden olmaktadır. Türkiye'de sporcu olmak hakkında düşüncelerini paylaşan Beyzanur Yavuz; "Biraz karmaşık, fazla konuşmaya açık bir konu. Son zamanlarda olimpiyatlarla Avrupa ve Dünya şampiyonalarında yakaladığımız başarılarla geçmişe ziyade kendimizi bir seviye daha ileri attığımızı düşünsek de geleceği adına çeşitli düzenlemeler yapılmadığı süreçte kalıcı başarı sağlanacağını düşünmüyorum. Oluşturulan başarılı sistemler var ve meyvelerini vermeye başlamış. Biz de buna dahiliz ama toplum olarak çalışmaya karşı beslediğimiz soğukluk her alan-

da olduğu gibi sporda da karşımıza çıkıyor. Spor bir sistemdir, tek başına yapılabilen bir şey değildir. Bir ekip işi ve sistematik çalışma gerektirir. Bunu tam anlamıyla oturtamadığımız sürece şans başarısı durumlarına açık hale geliriz. İsteddiğimiz devamlı ve kalıcı başarılarıdır. Geliştirilen projeler buna kapı aralayacaktır. Her gün önceki günden daha iyi olduğumuz günler de gelecek tabi ki. Bireysel olarak baktığımdaysa karşıma daha farklı bir profil çıkıyor. Spora sporcuya ilgi var ama yok. Demek istediğim elimde madalyamı görene kadar birçok kişi beni desteklemiyor. Çünkü başarıya karşı inanç düşük. Bilinen bir sporcunun olduğu işler değişebilir, ilgi görebilirsiniz ve fan gruplarımız oldukça fazla olabilir. Problemi buradan kaynaklı görüyorum. Kendini adanmışlar var bir de desteklenmeye ihtiyacı olanlar. Burada devlet kapsamından vb, bahsetmiyorum. Biraz halka açık konuşuyorum. Bizler sporcular olarak bazen düşündüklerimizi söyleyemiyoruz her yerde olduğu gibi sistem bunu gerektirir. Olumlu konuşmalar fazla çünkü sporcunun psikolojisi buraya yönlendirir. Ben bugün yakındığım şeylere değinmek istedim çünkü olumlu pek çok konuşmamı görebilirsiniz" ifadelerini kullanıyor.

"HIZLI GÜÇLÜ VE ZİHNİNİ EN PRA-TİK KULLANAN KAZANIYOR"

Engelli koşu branşı ile ilgilenen ve yaptığı branş hakkında bilgi bizlere bilgi veren Yavuz; "Ben 100 metre engelli koşuyorum. Sprint ve güç yarışması. Hızlı güçlü ve zihnini en pratik kullanan kazanıyor. Branş bazında çeşitli özelliklere sahip olmak gerekiyor, bilişsel özellikleri dışarda tutarsak, fiziksel anlamda bunlardan en önemlileri bana göre eklem hareketliliği ve kas kuvveti" diyor. Branşının olumlu ve olumsuz yanlarını anlatan Yavuz; "Olumlu yanları daha güçlü bir görüntüye sahip oluyorsunuz kuvvet gerektiren işleri

çabucak halledebiliyorsunuz. Olumsuz yanlarıysa zamana ve çalışmaya bağlı olarak özellikle eklem ileriki dönemde çeşitli tahribata maruz kalıyor. Bunların yaşanmaması için antrenman şiddeti yarışma aralıkları ve çalışma periyotları arasında vücudunuzla bağlantılı olarak mükemmel ayarlanmalı" sözlerini kullandı.

"SAKATLIK DÖNEMİ SAHAYA VE ANTRENMANLARA OLAN HASRETİMİZİ VE BAĞLIĞIMIZI ARTIRIYOR"

Her spor branşında olduğu gibi engelli koşu branşında da sakatlık söz konusu. Hayatının en zor dönemini yaşayan ve geçirdiği kaza ve sakatlıkları bizlere anlatan Milli sporcu Yavuz; "Profesyonel manada spor insanüstü güç gerektirir. Vücudumuzu kontrol edebilmekten fazlası. Bunu yaparken çeşitli kazalar olabiliyor. Birçok sakatlık yaşadım. Güçlü bir psikoloji ve düzgün bir tedaviyle hepsinin üstesinden gelebiliyoruz. Sporun en güzel yanlarından biri de aslında bu. Sakatlık dönemi sahaya ve antrenmanlara olan hasretimizi ve bağlılığımızı artırıyor. Geçirdiğim en büyük sakatlık bir halter kazasıydı. 180 kilo gibi büyük bir ağırlığın boynuma düşmesi sonucu birçok tedavi gördüm. Akciğer ezilmesi, pankreatit, bel çatlağı, çene kırığı, boynunda oluşan kronik rahatsızlıklar ve bazı içsel rahatsızlıklar daha. Bir ameliyat, uzun bir hastane süreci birkaç fizik tedavi gördüm ve hala devam eden kalça problemleri yaşamaktayım. En önemli tarafı yaşadığıma minnettar olarak güçlü bir psikolojik savaş vermemdi. Bunu kazadan yalnızca 2 ay sonra en iyi derecelerimi koşturma ile ispatladığımı düşünüyorum. İşte spor öyle büyük bir tutku ki, kendinizi adadığınız hayat gayesine dönüşüyor. Size inanmayanları, kendilerine inanır hale getiriyorsunuz" ifadelerini

k u l -
landı.

ALDIĞI MA-DALYALAR VE KAZANDIĞI TECRÜBELER VAR

Birçok başarıya imza attı ve atmaya devam ediyor. Hayatının zor zamanlarını yaşayan fakat pes etmeyen, katıldığı yarışmalar hakkında bilgi veren milli sporcumuz Beyzanur Yavuz; "Sayısını bilmediğim Türkiye şampiyonaları ve şampiyonlukları, çeşitli kategorilerde birçok Balkan Şampiyonası, Avrupa Şampiyonası ve Gloria, Cezmi Or., İstanbul Cup gibi birçok özel yarışma var. Aldığım madalyalar ve kazandığım tecrübeler var. Oralarda olmak bütün acıyı unutturuyor. Çok stresli olsa da o güne nasıl geldiğinizi düşününce rahatlık ve huzur veriyor, tadını çıkarıyorsunuz" diyor. Spor insanının gündelik yaşamında olan bir kavram. Fakat günümüzde sporla uğraşan insanlara karşı ön yargılı olan bir toplum var. Bu sporu yaparken çevreden ve ailesinden nasıl tepkiler aldığını bizlere aktaran Yavuz; "Ailem her zaman benimleydi onlara minnettarım. Şimdi ben de erkek kardeşimin iyi bir sporcu olması için elimden geleni yapıyorum o da istekli. Çevremde motivasyon düşüren, spordan ve sporcudan anlamayan insanlar olsa da genel olarak sporcunun verdiği spor çevresi daha bilinçli oluyor ve güzel tepkileri onlardan alıyorsunuz. Başarısız olduğunuzda çevreniz 'neden' diye sorarken, sizinle mücadele eden antrenör ve ekibiniz nasıl düzeltiriz diye soruyor"

ifade-
lerini
dile getiriyor.

"İNANCI GÜÇLÜ BİR KİŞİSENİZ, ATLETİZM TANIYACAĞINIZ EN İYİ ARKADAŞTIR"

Sporun geçmişte daha çok sağlık için yapılsa da günümüzde fiziksel ve kişisel olarak kendini geliştirir. İnanç ve gücün ön planda olduğu sporda yeni başlayacaklara tavsiyelerde bulunan Yavuz; "Atletizm bireysel bir spor. Bireysel kelimesine biraz detaylı bakmanızı istiyorum. Fazlasıyla mücadele fazlasıyla yalnızlık, hırs, kararlılık, güçlü bir duruş ve karakter, sağlam psikoloji ve kendi kendini motive yeteneği gerektirir. Fiziksel olarak da bir o kadar zor ama tadına doyum olmaz bir spor. Sahaya çıktığımızda her şey sizin elinizde. Mücadeleyi kendiniz için yaptığınızı bilmek, oradaki havayı solumak geri dönüşü olmayan bir zehirdir. Başarılı olduğunuzda da hep daha fazlasını istersiniz. İnanç güçlü bir kişiyse, atletizm tanıyacağınız en iyi arkadaşdır" diyerek sözlerine son veriyor.

Çöp kutusuna rejim yaptır!

Beş eğitimci üniversite arkadaşı, sosyal medya aracılığı ile zoom üzerinden bir araya gelerek öğrencilerine ve tüm bireylere geri dönüşüm alışkanlığı kazandırmak ve aşılacak adına bir geri dönüşüm projesi başlattılar.

HABER:Şerife Aydın

Sosyal medya aracılığı ile zoom üzerinden bir araya gelen 5 eğitimci arkadaş öğrencilerine ve tüm bireylere geri dönüşüm alışkanlığı kazandırmak ve aşılacak adına bir geri dönüşüm projesi başlattılar. Bu proje israfın önlenmesini, kaynakların daha verimli kullanılmasını, atık oluşumunu en aza indirmeyi ve geri dönüşüm bilincini topluma aşılmasını ve kazandırmayı hedefliyor. Bu projeyle herkes geri dönüşüm alışkanlığı kazandırabileceğini, daha iyi bir gelecek için öğrencilerimizle birlikte elimizi taşın altına koyarak "Çöp Kutusuna Rejim Yaptır" adlı e-twinning projesi geliştirerek geri dönüşüm bilincini ve gerekliliğini vurgulamaya dikkat çekiyoruz diyorlar. Proje yöneticileri neden böyle bir proje başlattıklarını "Bizler e-twinning projesi ekibi olarak "Çöp Kutusuna Rejim Yaptır" sloganıyla yola çıktık. Alışkanlıkların temelinin atıldığı bu yaş grubunda toplumun tüm kesimlerinde geri dönüşüm bilinci oluşturma, kaynakların verimli bir şekilde kullanılarak üretim ve tüketim kültürünün oluşumunu sağlamak, içinde bulunduğumuz tüketim çağının etkilerini azaltmak, doğal kaynaklarını korumak, üretim ve tüketim kültürünü aşılacak bilinci ve amacıyla yola çıktık" şeklinde açıkladı.

BİLİNÇLİ NESİL, SIFIR ATIK!

Bilinçli nesiller yetiştirmenin bu alışkanlığı genç yaşta kazandırmanın daha sağlıklı ve temiz bir gelecek getireceğini savunan proje kurucusu Zehra Cigerci, "Geri dönüşüm deyip geçmeyin. Geri dönüşüm aslında dünyanın kurtuluşu ve geleceği demektir. Gün-

lük hayatımızda çöp diye nitelendirip çöpe attığımız birçok ürün aslında geri dönüşüm malzemesi. Fakat bizler bunun tüketim bilincinin farkında dahi değiliz. Zaten farkında olmamız da bizdeki geri dönüşüm bilincini ortadan kaldıran en büyük etken. Bu sebepten ötürü bizler bu projeyi en çok da minik öğrencilerimizle yürütmek istedik. Yaşları gereği farkındalık yaratmak o yaş grubundaki ilkokul düzeyindeki öğrenciler için daha elverişli. "Bilinçli nesil, sıfır atık" diyerek devam ediyoruz projeye. Kısa sürede de muhteşem geri dönüşler sağladık proje ile ilgili. Şöyle örneklendireyim; evindeki müsvette kâğıda kadar biriktirip saklayıp geri dönüşüm için okula koşan öğrencilerim var. Bu yaşlarda bu gözleri, bu bilinci görmek oldukça güzel." dedi.

ATMA DÖNÜŞTÜR, TOPLUMA KAZANDIR!

Dijital dünyanın artmasıyla birlikte atıkların çoğaldığı görüşünde olan proje kurucularından Mehtap Aydın, "Dijital dünyayla beraber hazır alışmış, hazır konan dijital çocuklar dünyaya getirdik maalesef. Bu durum rafine ürünleri, tembelliği, ekran başında geçen sürenin uzunluğunu meydana getirdi. Üretim ve tüketim kültürünü ortadan yok edecek kadar aza indirdi. Doğal kaynakların bilincini ve tüketimini unutturdu. Bizlere burada düşen görev; önce geri dönüşüm bilincini artırmak, aşılacak daha sonrasında uygulamaya dökmek" açıklamasını yaptı.

PROJE İLE TASARRUF VE EKONOMİK KAZANÇ SAĞLANDI

Proje kurucularından Sibel Meriç,

"Geri dönüşüm deyip geçmeyin. Geri dönüşüm aslında dünyanın kurtuluşu ve geleceği demektir. Günlük hayatımızda çöp diye nitelendirip çöpe attığımız birçok ürün aslında geri dönüşüm malzemesi. Fakat bizler bunun tüketim bilincinin farkında dahi değiliz. Zaten farkında olmamız da bizdeki geri dönüşüm bilincini ortadan kaldıran en büyük etken. Bu sebepten ötürü bizler bu projeyi en çok da minik öğrencilerimizle yürütmek istedik."

bu projenin gerek başlatılarak, gerek hayata geçirilerek aslında çok geniş kapsamlı bir yankı uyandırıp kazanç sağladığını anlatarak sözlerini şu şekilde sonlandırdı, "Bu geri dönüşüm projesini ilk başlattığımızda amacımız doğrusunu söylemek gerekirse sadece geri dönüşüm bilinci uyandırmaktı. Fakat şu an görüyoruz ki aynı zamanda tasarruf ve kazanç da sağlamış durumdayız. Yeni ürün üretilebilir; daha fazla enerjiye ihtiyaç var elbette. Yani aslında bizler geri dönüşüm malzemelerini çöpe attığımızda geri dönüşebilen her maddeyi de çöpe kendi elimizle atmış oluyoruz. Aslında bilinçsiz bir şekilde kaynaklarımızı yavaş yavaş yok ediyoruz.

GİF haber

ÖĞRENCİ ÖZEL SAYISI KÜNYE

Yıl: 23 Sayı: 43 HAZİRAN/TEMMUZ/AĞUSTOS 2023

Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Adına
İmtiyaz Sahibi

Prof. Dr. Halil İbrahim ZEYBEK

Genel Yayın Yönetmeni

Dr. Öğr. Üyesi Kaan GEZ

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Dr. Öğr. Üyesi Elif KÜTÜKOĞLU

Görsel Yönetmen

Dr. Öğr. Üyesi Esra DUDU KARAMAN

Bu gazetede yer alan haberler Gazetecilik Bölümü Mezuniyet Projesi dersi kapsamında Doç. Dr. Ali Özcan, Dr. Öğr. Üyesi Esra Dudu Karaman, Dr. Öğr. Üyesi Elif Kütükoğlu, Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Cankut, Dr. Öğr. Üyesi Bilge Çağlar ve Öğr. Gör. Çağatay Demirel danışmanlıklarında öğrenciler tarafından hazırlanmıştır.

ADRES: Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi
Bağlarbaşı/GÜMÜŞHANE
TEL: 0456 233 74 28 FAKS: 0456 233 74 27
WEB: www.haber.gumushane.edu.tr

Geri dönüşümün asıl amacı; kaynak kaybının önüne geçerek, ortaya çıkan çöp miktarını azaltmaktır. Bizler geri dönüştürülerek kullanılabilen malzemeleri geri dönüşüme kazandırdığımızda ülke ekonomisine önemli ölçüde katkı

sağladığımızı düşünmüyoruz. Geri dönüşüm çevre dostudur. Kalabalıklaşan dünyanın yoğunluğunu azaltmaktır. Geri dönüşüm, enerji tasarrufudur. Geri dönüşüm ülke gelişimine katkıdır"

83 yıllık gelenek “Bahçecik Kilimi”

Adana'nın Feke ilçesi Bahçecik köyünde yaşayan ev kadınları, el emeği göz nuru Bahçecik Kilimlerini ve geleneklerini aradan geçen uzun yıllara rağmen yaşatmaya devam ediyor. 83 yıldan bu yana varlığını gösteren gelenek, köy kadınlarının geçim kaynağı oldu.

HABER: Seher Solmusgül

Adana'nın Feke ilçesi Bahçecik köyünde yaşayan ev kadınları 1940 yılından beri, dokumuş oldukları kilim ve halıları ile dokumacılık geleneğini icra etmeye devam ediyor. Yaptıkları el dokuması kilim ve halılar ile kendi kültürlerini yaşatmaya devam eden kadınlar, “Bu işi yıllardır yaparız. Atalarımızdan ve büyüklerimizden öğrendiğimiz ‘işleyen demir, pas tutmaz’ sözü hayat yolunda parolamız oldu” dediler. Kilim ve halı üretmeye ne zaman ve kim sayesinde başladıklarını belirten köy kadınları, “1940 yılında Fatma Ayyıldız'ın öncülüğünde başlayan bu serüven bizim kültürümüz, hayatımızın bir parçası haline geldi. Fatma Ayyıldız teyzemizden gördüklerimiz ve öğrendiklerimiz bizi bir araya getirdi şimdi de ondan öğrendiklerimizi kendi kızlarımıza öğreterek bu geleneğin devam etmesini istiyoruz” dedi.

BU İŞ SAYESİNDE EVİMİZDE HALIMIZ, KİLİMİMİZ OLDU. KIZLARIMIZIN ÇEYİZLERİ SÜSLENDİ

Zamanla yayılan kilim ve halı dokuma geleneği, evlere serilebilecek sergileri de meydana getirdi. “Eskiden yokluk çoktu, bizler az ekmekle çok iş yapmayı kendimize gaye edindik” diyen ev kadınları, “Belki de bugünleri görmemizin de en büyük nedeni budur. Zamanla öğrendiğimiz kilim ve halı dokumayla buz gibi evlerimiz ısındı. Kızlarımızın çeyizlik sandıkları doldu hem kendi evlerine eşya oldu aynı zamanda bizlerden onlara yadigar kaldı” dediler. Bahçecik kilim ve halılarını dokuyan köy kadınları, “kızlarımıza dokudu-

ğumuz çeyizlik kilimler günümüzde hâlen kullanılmaya devam ediyor, onlar da aynı bizler gibi kilim ve halıları kendi kızlarına hediye ediyor bu sayede kilim geleneğimizin de emeklerimizin de ömrü uzuyor” şeklinde ifade ettiler. Bahçecik kilim ve halı geleneğini yaşatan köy kadınları, “Evlerimizi süsleyen bu kilimler, geçmiş dönemin en güzel dekorasyonu olma özelliğini taşımının yanında geçmiş dönem motifleri ile dokumacılık sanatının esintileri ile karşımıza çıkıyor” dedi.

ZORLU ZORLU AŞAMALAR İLE DOKUNUR BAHÇECİK KİLİMİ

Bahçecik kilim ve halısının zorlu aşamalardan geçtiğini anlatan zanaatçı kadınlar “Keçi ve koyun yünlerini kırarak başlarız bu işe daha sonrasında kırılan yünleri güzelce yıkarız ondan sonrada yıkanılan yünleri ince uzun ceviz çubuğuyla döver ve inceltiriz. İnceltmiş olduğumuz ipleri kirmende eğirerek daha çok inceltir bu ipi tekrardan kirmende sararak top haline getiririz. Top haline getirdiğimiz ipleri yün boyası ile bir güzel renklendiririz. Kullandığımız iplerin rengi genel olarak kırmızı, mavi, siyah, yeşil, turuncu ve kahverengi gibi koyu renkleri tercih ederiz ve en nihayetinde dokunacak olan kilimin ipleri hazır hale gelir” şeklinde anlattılar.

Bahçecik kilim ve halı geleneğini yaşatan ev kadınları “Göçebe sanatı olarak tanımlanabilecek olan Türk dokumacılığında, halı ve kilimlerin üzerine dokunan motiflerin, farklı inanışları temsil eden; o dönemin yaşam tarzları hakkında bilgiler veren semboller olduğu da söylenebilir. Türk halı ve kilim modellerinde başlıca kullanılan motif çeşitleri de şu şekildedir. Akrep modeli, bu model ölüm anlamını taşıyor çünkü

göçebe hayatta dışarıdan gelebilecek pek çok tehdit söz konusudur. Çocuk motifleri, geleneksel Türk halı motifleri arasında en çok tercih edilendir bunun başlıca sebebi saflık ve masumiyeti temsil etmesidir. Bereket motifleri, bu motif üç ana gruba ayrılıyor. Etrafında dut, karpuz, incir gibi ağaçların olduğu motif aileyi temsil eder. Ağaç ve yaprak motifleri ise bereketi temsil etmektedir. En sonuncu bereket motifleri ise etrafında taş ve akarsuların olduğu motiflerdir. Bu motif hem ölümü hem de yaşamı bir arada bulunduran yani yeniden doğuşa bereketlenmiş topraklardır. Tarak motifleri, doğumu sembolize etmektedir. El motifleri, insan gücünü temsil eden bir motif modelidir. Parmak motifleri, nazarı

temsil eder bu motif kullanma amaçları nazar ve kem gözlerden korunmaktır” diyerek motiflerin anlamlarını anlattılar.

ESKİ GÜNLERİ DAHA ÇOK ÖZLÜYORUZ ŞİMDİLERDE

Bahçecik kilimini dokuyan kadınlar “Eski günleri daha çok özleyeceğiz. Biz şimdiki gençlere göre daha sağlamız, galiba hamurumuz sağlam. Bizim dokuduğumuz halı ve kilimleri günümüz gençleri bir araya gelse dokuyamaz. Bunun en büyük nedeni de hazır alışmış olmaları. Bizler eski zamanda her istediğimiz şeyi elde edemezdik. Çünkü yoktu. Ülkemiz çeşit çeşit savaşlar vermiş, biz de bu savaşlarda kendi mem-

leketimizin, kendi insanımıza yardım etmenin gayesine düştük. Bu yüzden eskiler daha kıymetli. O günleri andığımız her vakit dolar gözlerimiz” dedi.

“Bu iş hem emek, hem de zaman ister sabırla yapılır of demeden yapılır” diyen zanaatçı kadınlar “Demir tarakla yapılan bu işlem ellerin sürekli kesilmesine sebep olur. Ama olsun bu kesikler de bizim emeğimizin cefası olsun” dedi ve konuşmalarına devam etti: “Yaptığımız halıları canımızı dişimize takarak yaptık ve satış fiyatını da bu emeği göz önünde tutarak belirleyip satıyoruz. Yaptığımız küçük halı ve kilimleri 800-1000 TL arasında, büyük halı ve kilimleri ise 2000 TL gibi fiyatlarla satışa çıkartıyoruz” şeklinde konuştu.

Sedir ağaçlarının altında gizlenen mantar

Adana'nın Feke İlçesinin köylerinde yetişen Sedir mantarı sonbahar aylarının gelmesiyle köylülerin en önemli geçim kaynağı haline geliyor. Sedir ağaçlarının altında yetişen mantar, köylülerin yüzünü güldürüyor. Köylüler dört gözle sonbahar aylarının gelmesini ve yağışların çok olmasını bekliyor.

HABER: Seher Solmusgül

Türkiye'nin önemli mantarlarından olan sedir mantarı yılın belirli aylarında yağmurların yağmasıyla Toros dağlarının yüksek eteklerinde yetişen bir mantar türüdür. Sedir ağaçlarının altında yetişen mantar, toprağın çatlaması ya da üzerinin açılması ile kamufajını ortaya çıkarıyor. Tokyo Üniversitesi ve Selçuk Üniversitesinin yapmış olduğu araştırmalara göre Sedir mantarı büyük bir şifa deposudur. Sedir mantarının özellikleri şu şekildedir; kanseri önleme, bakteri ya da diğer mikrobik hastalıklara bağlılık kazandırma, hücrelerin yenilenmesini sağlama, kalp ve diyabet hastalıklarına karşı mineral ve vitamin deposu olmasıdır.

JAPONYA'DAN ÇİNE KADAR UZANAN EKONOMİK KAYNAK

Birçok farklı kültürde sofralarımızı süsleyen yemeklerin lezzet kaynağı olan sedir mantarları kanser hastalığını önleme gibi bir özelliği olduğu için Çin ve Japonya'ya ihraç ediliyor. Ülke ekonomisine büyük katkıda bulunan sedir mantarları 100 Euro ve üzeri fiyatlar ile kg hesabı satışa sunuluyor. Köylü günlük 1000 TL civarında kazanç elde ediyor.

Sedir mantarı (KATRAN MANTARI) toplayan köylüler hem kendi ihtiyaçları olan mahsulü elde ediyor. Aynı zamanda topladıkları ürünleri satarak ürünlerin ihraç edilmesinde en önemli rolü üstleniyorlar. Köy halkı arasında bilinen katran mantarı herkes tarafından toplanan bir ürün olma özelliğini taşımamaktadır. Bu mantarı bilen kişiler buluyor köye mantar toplamak için gelen acemi mantar avcılarını maalesef

hüsranla uğruyor ne yazık ki umduklarını bulamadan evlerine geri dönüyorlar.

JAPONYA'DA MATSUTAKE (SEDIR MANTARI)

Japonya'da matsutake adıyla bilinen sedir mantarları hem tadı hem de kokusuyla Japonları etkilemeyi başarıyor. Mersin yaprağı ve sedir ormanları gibi kokan mantar taze ve ferah bir koku yayıyor. Japon kültüründe önemli bir konuma sahip olan sedir mantarı kutsal bir yiyecek olarak tanımlanıyor. Japon kültüründe birine değer verdiğini ya da o kişinin kıymetli olduğunu göstermek istiyorsan kişilere kıymetli hediyeler verilir. Sedir mantarı da Japon kültüründe kıymetli hediyeler arasında görülüyor. Japonya halkı hediye olarak götürdükleri mantarları hastalara şifa olsun sağlığını koruması amacıyla götürüyor.

Bir annenin, kâğıt toplayıcılık mücadelesi...

Yaklaşık 20 yıldır kâğıt, şişe ve plastik gibi ger dönüşüm malzemeleri toplayarak geçimini sağlayan 63 yaşındaki Fatma Damar, kâğıt toplama alanında yaşadıklarından, mücadelesinden ve anneliğinden bahsetti.

HABER: Cihan Çaplı

Mardin Kızıltepe İlçesinde 1960 yılında dünyaya gelen ve 5 erkek ve 3 kız annesi olan Fatma Damar, geçimini sağlayabilmek için çeşitli şişe, kâğıt ve plastik gibi malzemeleri toplayarak, kâğıt toplama alanında alın teriyle çalışıyor. Fatma Damar, “20 yıldır bu işi yapıyorum. 3 oğlum ve 2 kızım evlendi. Onlar da kendi hayatlarını kurdu. 2 oğlum ve bir kızım yanımda. Babaları kanserden vefat etti. 8 yıl oldu. Damadımın yanında kâğıt toplama alanında çalışıyorum. Kızım da burada bana yardım ediyor. Başta evli kızımın yanında çalışmak zordu. Daha sonra aile olarak birbirimize sahip çıktık. Kimseye minnet etmeden alın teriyle kazandım. Rızkın nerden geldiği önemli değildi. Kimseye dilenmeden hayattaki zorluklara baş edebilmenin yollarını aradım” dedi. 2 oğlunun da madde bağımlısı olduğunu belirten ve 33 yaşına basan kızını da oğullarının korkusundan evlendirmedini söyleyen Fatma Damar, yaşadıklarını şu şekilde ifade etti; “2 oğlum da çalışmıyor. İki de madde bağımlısı, birkaç kez tedavi etmeye çalıştık. An-

tep’e götürdük. Eve geldiklerinde 20 gün sonra tekrar içmeye başladı. İçtiklerinden ve korktuğumdan dolayı en küçük kızımı evlendirmedim”

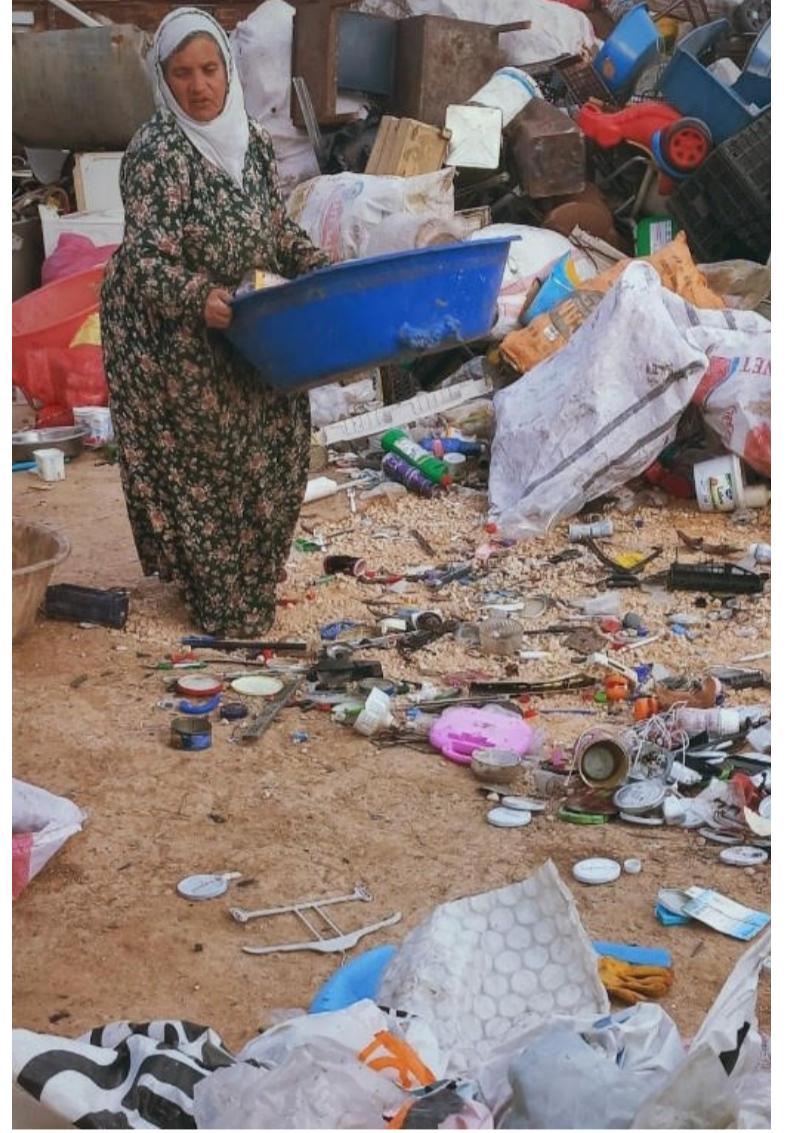
“YAŞ ALDIM AMA BU , HİÇBİR ZAMAN ÇALIŞMAMA ENGEL DEĞİL”

Evin geçimini sağlayabilmek için de kızıyla beraber kâğıt toplama alanında çalışan Damar, “Oğullarımdan hiç hayrı görmedim. Üstelik hiç unutmam, bir gün elektrik borcu gelmişti oğlumdan istedim parayı. 100 TL çıkarıp verdi. Elektrik borcu için 100 TL yeterli olur mu? Diğer gün de benden para istedi ‘param yok diye’ Ben de bana verdiği 100 TL geri verdim. Bir de kâğıt toplama işi yaptığım için kızıyorlar. Laf işitimi oğullarımdan. Delirdiğimi söylediler. Kimseye minnet etmeden geçimimi sağlamak ve çalışmak zorundayım. Yaş aldım ama bu hiçbir zaman çalışmama engel değil” ifadelerini kullandı. Damar, yaşı gereği kâğıt toplama işinde çalışması hakkında olumsuz yorumlarda bulunan ve çocukları hakkında eleştirilere karşı şu şekilde açıkladı; “Evli çocuklarım bana bakamıyor. Onlar üzerinde hakkım yok. Onların da ailesi evi var. Ama yanımda olan bana bakmaya,

onların üzerinde hakkım olan çocuklarının var. Onlardan isterdim. Onların da katkıları olsun, aşı pişsin istedim. Ne yazık ki nasip olmadı. Bazen içerken yakalıyorum. Birkaç kez şikâyet ettim polislere belki hapse girer de içmez diye. Her defasında aynı şekilde devam ediyorlar. Oğullarımdan yüzüm gülümsemedi ama kızım benim elim kolum. O olmasaydı mücadele edebilir miydim bilmiyorum”

30 BİN TL BORÇ ÜSTÜNE

Damar, “Oğullarım borç yapmışlar. İçtikleri zehir yüzünden 30 bin TL borç yapmışlar. Evimin önüne kapıma geldiler. Konuya şahit olan bir vatandaş halime acıdı, 10 bin çıkartıp verdi. Diğerleri oğulların üstünü kapatır dedi. Evli olan oğullarım vermedi. ‘Bizim de borcumuz var dediler’. Ben de ilk defa sağdan soldan borç yaptım. Çok zoruma gitti. Minnet etmeden rızkımı kazanmak istiyordum. Oğullarım için istedim. Evimin geçimini hep kendi emeklerimle sağladım. Yine de yaşım yettiğince bu savaşı vereceğim. Az da olsa aşım pişiyor. Herkes beni yaşımdan dolayı yadırgasa da rızkımı kazanmak için ömrüm ne kadar yeterse o kadar çok gayret edeceğim” diyerek sözlerini noktaladı.

Un fabrikası bacasından saat kulesine

HABER: Selin Köse

Mersin'in Taşucu Mahallesi'nde bulunan 19 yüzyıldan kalma Osmanlı mimarisine ait Un Fabrikası, Hacı Paşa tarafından 1896 yılında kuruldu ve Cumhuriyetin ilk yıllarında Hacı Paşa varislerine ait İntiba-i milliye şirketi bünyesinde yer aldı.

1928 yılında 125 beygir gücünde olan buharlı un fabrikası yıllık 134 ton un üretti. Yıkılış tarihi tam olarak bilinmeyen buharlı un fabrikasından geriye sadece bacası kaldı.

2005 yılında, Hacı Paşa'nın torunu Dr. Şahin Dölek tarafından fabrika bacası restore edilerek, 30 Mart 2006'da Hacı Paşa Saat kulesi haline getirildi. Saat kulesi, 27 Şubat 2007'de Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından tarihi eser kapsamına alındı.

Baca, her yıl göç mevsiminde leyleklere de ev sahipliği yapıyor.

Alanyalılar muz lifinden ürün üretiyorlar

HABER: Seda Sezer

Alanya Belediyesinin desteği ile muz yapraklarından elde edilen liflerden elbise, ayakkabı ve hediyelik eşyalar üretiliyor.

Türkiye'nin en çok muz üretiminin yapıldığı yer olan Alanya'da muz sadece yiyecek olarak tüketmek yerine geçmişte kullanılan ve günümüzde unutulmuş yöresel adetlerini araştıran belediye, muzun birçok amaçla kullanıldığının bilgisine ulaştı. Hasat zamanından sonra muzun yetiştiği gövde kısmını kullanarak lifler oluşturup daha sonra elde edilen bu lifler ip haline getirilip bu iplerden ise günlük yaşamımızda kullanılan birçok ürünün üretimi yapılıyor. Alanya Belediyesi elde ettiği bu bilgi sayesinde muz bitkisini geri dönüştürmek için gerekli olan makineleri 2015 yılında Alanya'ya getirdikten sonra üretim başladı.

MUZ LİFİNDEN HER TÜRLÜ ÜRÜN ÜRETİLİYOR

Alanya'da bulunan tarihi Hasan Ağalar Konağındaki atölyede muz bitkisinin gövdesi açılarak, içerisinden çıkarılan kısmı makinelerde işlenerek lif haline getiriliyor. Bu ürün yaklaşık bir hafta çeşitli aşamalardan geçirildikten sonra ip elde ediliyor ve bu iplerden ise kıyafet, aksesuar, ayakkabı, hediyelik eşya ve takı üretimi yapılıyor. Üretilen bu ürünler hem yerli halka hem de dışardan gelen yabancı kişilere üretimi hakkında bilgi verilip tanıtılıyor. Tanıtımda ilgi gören ürünler istek üzerine üretilip satılıyor. Satılan ürünlerden elde edilen gelirler ise muz üretimi ve muzdan yapılan eşyalar için Alanya Belediyesi tarafından kullanılıyor.

Yüzyılın felaketinde sağlık koşulları

ÜLKEMİZDE YAŞANAN DEPREM FELAKETİ BİRÇOK İNSANIMIZI SOKAKTA YAŞAMAK ZORUNDA BIRAKTI. BUNUN SONUCUNDA BİRÇOK SAĞLIK SORUNUNUN ORTAYA ÇIKMAKTA OLDUĞUNU SÖYLEYEN MUSTAFA KÖSELER İLE BU SAĞLIK SORUNLARINI, KOŞULLARINI VE TEDBİRLERİNİ KONUŞTUK.

HABER: Selin Köse

Mustafa Köseler sağlık çalışanı olarak depremden bir ay önce İzmir'e ataması gerçekleşti. Depremden etkilenen 11 ilin içinde memleketi olan Hatay da vardı. Depremden sonra görev yeri olan İzmir'den sağlık personelleri olarak Sağlık Bakanlığına bağlı bir uçak ile Hataya gönüllü olarak geldi. Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde bir süre görev yaparak insanlara yardım etmek için bulundu.

Ülkemizde yaşanan deprem felaketi sonrasında evsiz kalan bir çok insan sokaklarda yaşamaya başladığı için lavabo ve duş ihtiyaçlarını hijyenik bir ortamda karşılayamıyor. Bunun sonucunda ortaya ne gibi sağlık sorunları çıkabilir?

Birçok kişi aynı tuvaleti kullandığı için hastalıklar bulaşabilir. Uzun süre duş alamamanın zararları ise cilt düzenli temizlenmediğinde enfeksiyon kapar. Böylece aşırı terleme, yağlı cilt, akne, iltihaplı sivilce ve mantar gibi cilt sorunları ortaya çıkar. Düzenli yapılmayan banyo aynı zamanda saç ve saç derisinde olumsuz etkiler yaratır. Bunun yanı sıra enfeksiyon hastalıkları artacaktır, bulaşıcı hastalıklar sıklıkla gözükülecektir. Bunların en başında grip, zatürre,

bağırsak enfeksiyonları gibi birçok bulaşıcı hastalık yayılma riski vardır.

Türkiye'de yaşanan deprem felaketinin ardından birçok ülkede Türkiye'ye sağlık çalışanı geldi. Bunun nedeni Türkiye'de yeteri kadar sağlık çalışanının olmaması mı? Yoksa yeteri donanımına sahip sağlık çalışanlarının olmaması mı?

Türkiye'de çok büyük bir yıkım oldu. Herkes ne yapacağını bilmediği için destek gelmesi normal. Birçok sağlık çalışanı da göçük altında kaldığı için başka ülkelerden sağlık çalışanlarının gelmesi normal. Bunun eğitim veya yeteri düzeyde sağlık çalışanının olmaması ile bir alakası olduğunu düşünmüyorum.

AFAD ve Kızılay'da görevli ve gönüllü olarak çalışanlar sağlık konusunda bir eğitime tabi tutuluyor mu?

Ben AFAD veya Kızılay'a bağlı değilim. Sağlık Bakanlığına bağlıyım. O yüzden bilmiyorum ama muhtemelen alıyorlardır sağlık ve ilk yardım eğitimleri. Sonuç olarak can kurtarıyorlar, insanlara müdahalelerde bulunuyorlar. Bunun için de almış olmaları gerek zaten. Yani eğitimsiz bir insanın

başka bir insana ya da canlıya müdahalesi doğru olmaz.

Depremle birlikte birçok insan tıbbi ilaçlara ihtiyaç duymakta ve deprem bölgelerinde çok sayıda kronik hasta var. Bu hastalar ilaçlarının ne kadarı ve hangileri sağlık bakanlığı tarafından karşılanmakta?

Yüzyılın felaketi olan bu deprem birçok ilimizi etkiledi. Sabaha karşı yataklarında yakalanan insanlar can havli ile evlerinden çıktılar, yanlarına hiçbir şey alamadılar. Tabi ki kullanmış oldukları ilaçları da almadılar yanlarına. Kalp ve diyabet vb. hastaların ilaçlarını kullanmaları uzun süre kullanılmadığı durumda çok kötü sonuçlar doğurabilir. Bunun için de ilk etapta Sağlık Bakanlığı kronik hastalar için bölgeye kalp, diyabet, astım ilaçları temin etmeye başladı. Vatandaşlarımız bu ilaçları sahra çadırlarından ve açık olan sağlık kuruluşlarından muayene olarak ya da kullanmış oldukları ilaçların adını verecek ilaçlarını temin edebilmekteler.

Depremden etkilenen 11 ilde sağlık koşulları ve tedbirleri ne kadar

yeterli?

Çok büyük bir yıkım olduğu için hastaneler kullanılmayacak durumda. Çoğu sağlık ocağı da kullanılmayacak durumda. Bunun için bölgede sahra hastaneleri ve ilk yardım çadırları kuruldu. Sağlık Bakanlığımız bu konuda ellinden geleni yapıyor. Bölgede incelemeler yaparak eksik tıbbi ilaç ve gereçleri tespit ederek Sağlık Bakanlığına bağlı uçak ve helikopterler ile bölgeye ulaştırılmaktalar. Hem farklı illerden hem de farklı ülkelerden gelen yardımlarla şu an için sağlık sorunu büyük ölçüde iyi ilerliyor.

Enkazdan çıkarılan hastaların tedavileri ne şekilde yapılmakta? Bu süreç nasıl ilerlemekte?

Enkaz altında kalan insanlar günlerce susuz ve aç kaldıkları için ilk kurtarılar kurtarılmaz serum takıyoruz o sıvı kaybını gidermek adına. Daha sonra enkaz altında soğuk havada kaldıkları için soğuktan hipotermi geçirmemeleri için termal battaniyelere sarıyoruz. Boyunluk da taktıktan sonra kontrollü bir şekilde ambulansa alarak oksijen desteği veriyoruz. Hastanede tüm tetikler sırasıyla yapılıyor. Böbrek fonksiyonları ne kadar çalışıyor, hangi organda hasar var tespit edilerek ona uygun bir tedavi şekli belirlenmekte. Ameliyat gerektiriyorsa acil bir şekilde müdahalede bulunmaktayız hastamıza.

Aşkın ve barışın sembolü: "Karanfilli Elma"

Aşkın ve barışın sembolü, karanfilli elma: kırmızı bir elmanın üstü, karanfil taneleri ile hiç boşluk kalmayacak şekilde bezendir. Karanfil denilince, akla rengârenk çiçekler gelmesin. Ferahlatıcı özelliği olan, güzel kokulu bir baharat olan karanfilden söz ediliyor. Elmayı yaparken: elmanın ve karanfillerin kokusu bir birine karışır ve bu güzel koku bezeme işlemini daha zevkli hale getirir. Zamanla karanfiller elmanın suyunu çeker ve elma kuruyup katılaştır. Bu koku ve elmanın kokusu bir asır devam eder.

Karanfilli Elma Geleneğinin görüldüğü yerler: İran'da Mukriyan ve Erdelan bölgelerinde, Irak'ta Süleymaniye ve Germiyan bölgelerinde, Türkiye'de ise Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde özellikle Diyarbakır, Nusaybin ve Van'da yaygındır. Bilindiği üzere; eskiden genç kızlar aşklarını sözlü olarak karşı tarafa ifade etmekten utanırlardı. Toplumda, aşkı bir erkeğe sözlü olarak itiraf eden kızlara iyi gözle bakılmazdı. Bu yüzden kendilerini ifade etmek için bir sembole ihtiyaç duydular. Karanfil bezeli elma da bu şekilde ortaya çıktı. Eskiden genç kızlar aşklarını dile getirmek için, sevdikleri erkeklere bu elmadan yapıp gönderirlerdi. Böylece elmayı alan erkek, kızın aşkından haberdar olurdu. Bir yerde karanfilli elma varsa orada bir aşk olduğu söylenebilir.

Zamanla elmaya farklı anlamlar da yüklendi. Diğer bir anlamı da küskünlükleri bitirmek istemendir. Yani küskünlüğü bitirmek istememin de sembolü oldu. Farz edelim iki arkadaş ya da iki sevgili arasında küskünlük var. Pişman olan, barışmak istediğini belirtmek için bu elmadan yapıp gönderirdi. Yani karanfil bezeli elma; hem aşkı ifade

etmek hem de küskünlüğü bitirmek istememin, yani barışmanın bir sembolüdür. Bazı toplumlarda o kadar değer veriliyordu ki üstüne yemin eder, en önemli sözlerini onun üstüne verirlerdi. Ayrıca hoş kokusundan dolayı, eskiden kadınlar sandıklarında karanfilli elma bulundururlardı. Zerdüşlük kadar eski olan bu gelenek günümüzde unutulmuştu. Bu eski geleneğin kaybolmasına gönlü razı olmayan Seywan Saedian Türkiye, İran ve Irak'ta yaptığı 14 yıllık çalışmalarıyla bu geleneği tekrar gün yüzüne çıkarmıştır. Bulduğu hurda parçalarıyla değişik heykeller yapan Heykeltıraş Seywan Saedian; bu geleneği annesinden öğrendiğini, annesinin de kendi annesinden öğrendiğini söylüyor.

Her şeyin maddiyatla ölçüldüğü günümüzde, bu tür manevi değeri yüksek kültürel öğeleri yaşatıp, gelecek nesillere aktarmamız gerekiyor. Bu kültürü bilmeyen bir insan için çok basit görünebilir. Yani elma ve karanfilin ne kadar değeri olabilir ki diyebilir ama geçmişini araştırdığımızda, toplumların buna yüklediği anlamları öğrendiğimizde; hiç de basit olmadığını, tam aksine bir sevgiliye bir dosta verilebilecek en değerli hediyelerden bir tanesi olduğunu görürüz.

NEDİR BU "KARANFİL BEZELİ ELMA" HİKÂYESİ?

Çok eskilere dayanan bir Kürt geleneğidir. Yazılı Kürt tarihi çok az ve eksik olduğu için net bir tarih veremiyoruz ama neredeyse 150 yıllık bir geçmişten söz edebiliriz. Kürt folklorunda önemli bir yeri olan "Sêva Mêxekrêj" en genel ifadeyle barışı ve aşkı simgeler. Eskiden gençlerin birbirlerine aşklarını ilan etmesi ayıptı, bazı coğrafyalarda hala yasak ve ayıp. Sevginin, aşkın yasak olduğu, ayıplandığı bu coğrafyalarda, karanfilli elma aşkın dile getirilmesine vesile olur. Düşünün ki, bir genç kadın bir erkeği seviyor ama asla söyleyemiyor. Ona karanfilli elma göndererek sev-

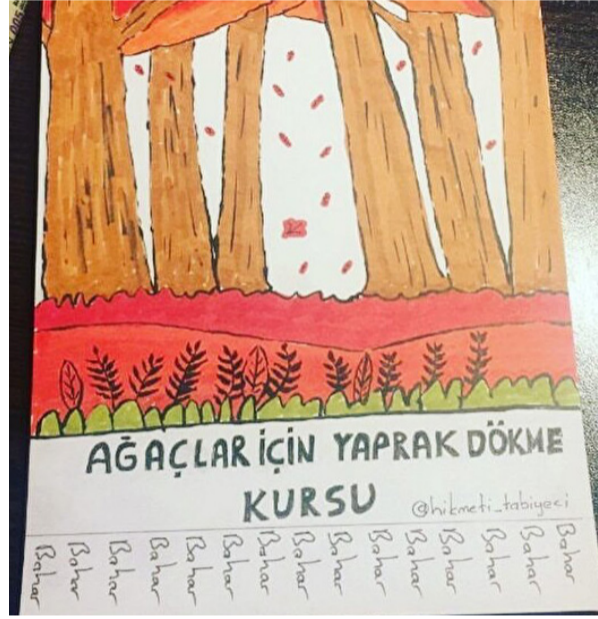
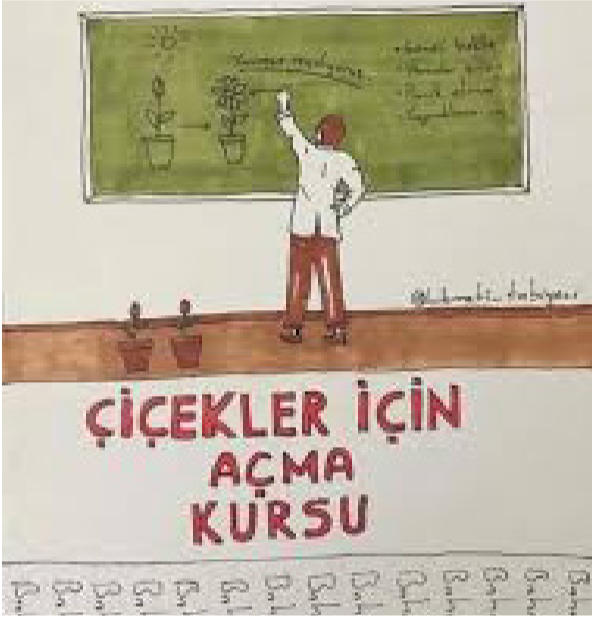
gisinden haberdar ediyor. İkinci bir manası da barışı simgelemesidir. Birbirlerine küs kişiler, karanfilli elma hediye ederek barış isteklerini dile getirmiş olurlar. Karanfilli elma, Kürt sözlü edebiyatında çokça kullanılmış anlamlı bir temadır. Birçok sanatçıların uzun hava makamında söyledikleri türküleri veya ağıtlardır ki bunlar gerçek yaşanmış hikâyelerden derlenir ve Kürt masallarında bu elmadan bahsedilmektedir.

BU SANAT ESERİ NASIL YAPILIR?

Karanfil bezeli elma üzerine bu kadar konuştuktan sonra, kendi ellerimle nasıl yapılabiriz biraz bilgi edinelim şimdi. Karanfili elmaya batırmadan önce, karanfil tohumlarının üzerindeki yuvarlak (tomurcuk) kısımlarını tırnaklarımızla eşeledim. Fakat bu işlemi yaparken karanfilin taç kısımlarına zarar vermeme gerekiyor. Bu yuvarlak kısımların alınması önemli yoksa görüntü çok estetik görünmüyor. İşin asıl zahmetli kısmı bu tomurcukların alınmasından sonra başlıyor zaten. Çünkü tomurcukları alınan karanfillerin geriye taç kısımları kalıyor ve bu kısımları çok sivri ve karanfilleri elmaya, hiç boşluk kalmayacak şekilde sık bezemeniz gerekiyor. Aksi halde yine erkenden bozuluyor.

Sokakların Hikmet'i

Sosyal medyada binlerce takipçisi olan Hikmeti Tabiyeci yaptığı afiş çizimlerini Ankara sokaklarında duvarlarda, elektrik direklerinde sergiliyor. Sokakları sergi alanı olarak seçen Hikmeti Tabiyeci sorularımızı yanıtladı.

cak, onun için iş bize düşüyor. Herkes kendi kalbinin kırığını toplasın değil mi? Üstüne bir de duygusal nakliyat firması kurdum. Bazı duygularımız taşıyamayacağımız kadar ağır oluyor. Bir nakliyat firmasına ihtiyacımız olur diye düşündüm. Çeşitli kurslar, topluluklar kurdum. Çeşitli deli kursları açtım. Fakat son zamanlarda bıraktım.

Yaptığınız çizimleri hangi sosyal mecralarda sergiliyorsunuz?

Benim sosyal medyam sokaklar ve elektrik direkleri ama baktım sığdıramıyorum Ankara sokaklarına afişlerimi öyle kalkıp şehir şehir de gezecek bütçeye sahip değilim. Bu sebeple neredeyse bütün sosyal mecralarda afişlerimi paylaşıyorum.

Sosyal medyada ve mizah çizimlerinizde bu ismi kullanmanızın sebebi nedir?

Fizik bilimi okudum. "Hikmet-i Tabiye" de eski dilde fizik bilimi anlamına geliyormuş. Okuduğum bölümle pek bir alakam yok. Fakat hoşuma gitti bir şekilde Hikmet-i Tabiyeci'yi fizikçi olarak salladım. Bence tuttu.

Ne zamandan beri mizah sokaklarda sergiliyorsunuz? Sergi salonu açmayı düşündünüz mü?

Birçok işte çalıştım, çok fazla gezdim. Herkesten kaçıp kendime sığındığım

zamanlar da oldu. Kendimden kaçıp kedilere sığındığım zamanlar da ama boyalarım, kalemlerim, fırçalarım hep yanımda oldu. Ben hep bir şeyler yazıp çizerim ve bunları şehrin sokaklarına asarım. İhtiyacı olan kullansın. Sanatçı olduğumu düşünüyorum aslında. Fakat şu an baktığımda sanatçı olmam için illaki bir sergi açmam gerekiyor. Hatta geçen aylarda "Hikmetin Ağaçları" sergini de açtım. Fakat pek resmi geldi bana. Kendimi sergi salonlarına ait hissedemiyorum.

Yaptığınız mizahi çizimleri sokaklarda sergileme fikri nasıl ortaya çıktı?

Dediğim gibi kendimi sergi salonları-

na ait hissetmiyorum. Aynı zamanda çalışan adamım. Birçok afiş tasarladım ve boş bulduğum duvara direğe yapıştırdım. Hatta inanır mısınız devamında yaptığım afişleri yapıştırmak için boş yer bulamayınca eski afişlerimi söküp onların yerine yapıştırdım.

Çizim konularınızı nasıl belirliyorsunuz?

Tek derdim birilerine bir şey anlatmak. Aynı zamanda sorun çözdüğümü düşünüyorum. Kısıtlı zamanda büyük sorunlar hem de. Mesela kalp kırıklığı için gönül farası icat ettim. Kimse kalp kırıklığımızı toplamaya-

Çevrenizde ve sosyal medyada sizi takip eden insanlardan ne tür geri dönüşler alıyorsunuz?

Genelde saçma şeylerle uğraşan bir insan olarak görünüyorum etrafta. Bundan dolayı söylemek istediklerimi kedilere, köpeklere, çiçeğe, böceğe çizdim, onlara anlattım derdimi. Bu kadar ilgiyi ben de beklemiyordum. Bir anda insanların ilgisini çekti çizimlerim. Sokaklara astığım afişleri insanların sosyal medyada etiket yaparak paylaştıklarını gördüm. Baya da mahcup oldum. Çünkü ben sorunlarımı insanlar dışında her şeye anlatıyordum.

Siz sanatınızı sanat için mi yoksa toplum için mi sergiliyorsunuz?

Her ne kadar kedilere, böcekler, ağaçlara diye başlasam da aslında amacım toplumumuza bir şey anlatmak. Çünkü bakıyorum ki inanılmaz bir korku içindeyiz. Herkesten her şeyden korkuyoruz. Sevmekten, çocuklardan, ağaçlardan, kadınlardan, hayvanlardan korkuyoruz ve korktuğumuz şeyleri ortadan kaldırmaya çalışıyoruz. Şu sıralar tek derdim toplumumuza bir şeylerin üstesinden bir şekilde gelebileceğimizi göstermek bunun için sanatımı toplum için yapıyorum.

Gümüşhane'deki gizli sır

Gümüşhane'de yer alan bu manastır yaklaşık bin yılı aşan bir arka plana sahip. Köklü bir geçmişe sahip olan bu bina, binlerce yıl boyunca yerel halkının kültürüne ve toplumsal istikrarına sağlam bir köprü olarak ayakta kalmaya çalışıyor.

Yaşı ve ayakkabı sandığıyla yıllara meydan okuyor

Her sabah tezgahlarını düzenleyen ve satışlarına başlayan Gazi Caddesi esnafı, alışverişlerdeki eski canlılığa kavuştu. Sur'un tarihi kimliğini yansıtan simgelerinden ayakkabı tamircileri ve boyacıları soğuğa aldırış etmeden müşterilerini sabırsızlıkla bekliyor. Diyarbakır'ın Sur ilçesinde bulunan Nebi Cami önünde yarım asırdır ayakkabı boyacılığı yaparak geçimini sağlayan Süleyman Çetin, ayakkabı boyacılığında yıllarca değişen ve gelişen serüvenini anlattı.

HABER: Berivan TUTMAZ

Diyarbakır'ın Kulp ilçesinde doğan, 52 yaşındaki Süleyman Çetin, "Her gün ayakkabı sandığının başında sabırla müşterilerimi beklerim. İş olursa çalışırım, olmadığı zaman da evime giderim. Hayatımda okul yüzü görmedim, hep maddi sıkıntılar çektim. Dünyaya gözünü açtığı ilk andan şimdiye kadar bir kere olsun Diyarbakır dışına çıkma fırsatım olmadı. 12 yaşından beri ayakkabı boyacılığı ve farklı işler yapıyorum, 3 çocuğumu da bu işi yaparak büyüttüm" ifadelerinde bulundu.

"YAKARAK AYAKKABILARIN ÖMRÜ UZUYOR"

Ayakkabı tamircisi ve boya ustası Süleyman Çetin, Türkiye'nin farklı illerinden gönderilen ayakkabıları, kendi geliştirdiği yöntemle boyadığını söyleyerek, "Ayakkabıları yakarak yeni almış görüntüsü veriyorum. Bu uğraşım genelde ayakkabılarını evde hazır boyayla boyamak zorunda kalan kişiler, ayakkabılarına istemeden zarar veriyor. Ayakkabıyı bilinçsiz sürekli boyamak, ayakkabının yüzeyinde belirli bir katman oluşturur. Bu katmanı da daha önce renk değiştirici boyalarla yakarak alıyorduk, bu da maliyeti artırıyordu. Yakarak ayakkabıların ömrü uzuyor. Ayakkabının yüzeyine herhangi bir zararı da yok. 50 civarı derecede çalışıyorum alıştırım benim için zor olmuyor"

Ayakkabıları yaklaşık elli ve atmış dereceye ulaşan ateşle yakarak boyayan Çetin, "Önce ayakkabıların üzerine kendi yaptığı ve geliştirdiği bir ilacı sürüyorum. Sonra ayakkabıya sürdüğü ilacın çakmakla tutuşmasını sağlayarak eski görünümünden kurtuluyorum. Sonraki işlemi ise daha önceden kalan boya kalıntılarını tamamen yakarak orijinal rengine dönüştürdüğü ayakkabıya istenen renkteki boyayı sürüyorum. Deneye

yanıla birçok teknik denedim. Bu son tekniğim bayağı işe yaradı. Hem ayakkabılardaki boya katmanlarını temizliyor hem de ayakkabıların ömrünü iki kat artırıyor" dedi.

MESLEĞİNİN MESAİ SAATİ YOK

Yaptığı mesleğin hem yaz ayında hem kış ayında yaşadığı zorluklarını anlatan Çetin, "Bir polis, bir gazeteci gibi aslında mesleğimin mesai saati yok. Her gün her saat seyyar dükkanında bekliyorum müşteri gelir umuduyla. En zorlandığım aylar tabii ki yaz mevsimi hem yazın kavurucu sıcaklığı o sıcaklığın altında oruç tutup

müşteri beklemek çok zor oluyor. Ayak kokusu yaz ayında hiç çekilmiyor. Bilirsiniz deri kumaşlı ayakkabılar güneşe temas ettiği gibi kokar. Kış mevsiminde ise o dondurucu soğukta kapısız penceresiz ekmek teknemde ellerim titreye titreye ayakkabı boyacılığı yapıyorum. Kış itibarıyla havaların soğuk olmasından dolayı genelde insanlar bot, çizme, kundura veya deri tarzı ayakkabılar tercih edildiği için müşterilerimiz kış ayında daha fazla geliyor. Yaz aylarında spor ayakkabı, terlik giydikleri için müşterilerimiz çok az oluyor. Bu sebepten dolayı kış mevsimini çok seviyorum" dedi.

"İŞLER FAZLA YOĞUN DEĞİLKEN PARANIN KIYMETİ VARDI"

Yıllarca birçok işte çalışarak geçimini sağladığını anlatan Çetin, "Mesleğimde tarihsel dönemi anlatsam bundan 40 yıl önce şimdiki gibi bir alanım yoktu. Hem çok genç hem çok çalışkandım. Sabah tatlı satar sonra tarlalardan otlar toplayıp pazarda satardım. Bütün bunları sabah dokuza kadar bitirir sonra ayakkabıları boyamak için boyama çantamı alıp yola koyulurdum. Genelde kalabalık alan nerede olursa orada beklerdim. Ben bu işler sayesinde ev aldım. 2004 ve 2006 tarihinde 3 evladımı evlendirdim. Bütün düğün masraflarını karşıladım. Ama şimdi her şey tepe tak-

lak oldu zar zor geçimimi sağlıyorum, borcu borçla kapatıyorum. Ayakkabı sandığım tam kırk yıllık. Eskiden işler o kadar fazla yoğun değildi ama paranın bir kıymeti vardı, değerliydi. Şimdi ise iş var ama paranın ne değeri ne de kıymeti var. Günde ortalama en az zararımı çıkarırsam bana kalan para taş çatlasın 80 Lira oluyor. Eşim öldü bu hayatta yalnız bıraktı beni. Sıhhatim olduğu sürece bu işi yapacağım. Kafamı dağıtmış oluyorum evdeki sessizliğe gömülmekte burada olmak kafamı dağıtıyor. Ölene kadar bu işe devam edeceğim. Ne zaman ölürsem işte o zaman Süleyman Çetin'in yaşamla mücadelesi biter" diyerek sözlerine son verdi.

Genç yazılımcının 15 yıllık başarı serüveni

HABER: Reyhan AKDAG

Ağrı Doğubayazıt'ta dünyaya gelen Abdulsamet Öztürk 29 yaşında. İşi Bilişim Teknolojisi Uzmanı. Bilişime olan ilgisi 8 yaşında abisinin yanında bilgisayar tamiri ve alım satımıyla uğraşmasıyla başladı. Daha sonra ortaokulda bilişim teknoloji dersiyle pekişti. Okulda yaptığı birçok çalışma hocaları tarafından ilgi görüp desteklendi. Okullar arası bilişim yarışmalarında hep birincilik elde etti. Öztürk küçük yaşta yeteneğinin olduğunu ve meslek seçiminin ne olacağını anlamıştı. Üniversite hayatına başlamadan bir bilişim uzmanı olmuştu.

ON BEŞ YILLIK SERÜVEN

Abdulsamet Öztürk ilk işinin başarısının onun içinde ukde bırakıldığını söyleyerek, "Nedeni ise çok sevdiğim hocamın projemi sahiplenip kendi adına ödüllendirilip hayata geçirilmiş olmasıydı. Çocuktum o zaman. Ödül almak bile bana yetmişti. Zaman geçtikçe

anladım benim için ne anlam ifade ettiğini. Tabii çoktan işi şen geçmişti. Doğuda öğrenim görmek zaten çok zor. Ailen bir tek seninle uğraşmıyor. Hele ki çok çocuklu bir ailen varsa. Ailem de ben gibi çok geç anladılar projemin başkası tarafından sahiplenildiğini. Benim için bu proje başlangıç ve cesaret olmuştu. Aslında çok da üzülüyorum büyüdüğüm şu anladım hocamın yeteneğimi görüp beni desteklemesi beni bugünlere getirdi" diye belirtti.

"HAYATIMIN YOĞUN TEMPOSUNDAN BUGÜNLERE"

Abdulsamet Öztürk olmak onun için hiç kolay olmadı. Günlerce uykusuz kalarak birçok işi bir arada yürüttüğünü dile getiren Öztürk, "Başarıya giden yolda emek vermek lazım ben birçok işi bir arada yapıyordum. Abimin işi, okulum, kurslarım. Kendimi geliştirmek için yazılım kurslarına gittim, birçok sertifikam var her alanda. Kendimi geliştirmek istiyordum ve

bilişimi seviyordum üniversiteye gelmeden eğitimini almadan bir yazılımcı olmuştum. Üniversiteye kayıt yapmadan önce işimi de yapacağım yakın bir yer olsun istedim. Bize en yakın Iğdır Üniversitesi. Bilgisayar programcılığını yazdım ilk okuduğum bölümü oydu daha sonra açıktan yazılımla ilgili bölümlere kayıt yaptım. Okurken küçük yerlerde çalıştım. Okulum bitince yazılım şirketlerine başvurduğum için işe girmek zor olmadı" dedi.

"BAŞARIM VE YETENEĞİM YAYILDI"

Öztürk hem eğitim hayatını hem de iş hayatını birlikte yürüterek birçok başarı elde etti. Öztürk, "Birçok yazılım şirketiyle çalıştıktan sonra şu an Tesla Soft yazılım şirketiyle uzun yıllardır çalışıyorum. Yaptığım işler yeni oyunlar üretmek, QR kod okutmalara yeni gelişmiş boyut kazandırma ve devlete bağlı yerlerde arşiv yazılımını geliştirmek oldu. Özellikle geliştirdi-

ğim oyunlar çocuklara zarar vermeden vakit geçirebilecekleri tarzda. Bu projelerim sayesinde iş çevrem gelişti. Şu an Türkiye'nin her yerine işimden dolayı gidip geliyorum. Yorucu oluyor çoğu zaman ama işini sevmek yorgunluğumu alıyor. İnsanlara vereceğim en büyük tavsiye yaptıkları işin onları mutlu edip etmediğine bakmalılar. Mutluyum çünkü yeni fikirler üretmek benim için inanılmaz zevk, mutluluk veriyor" ifadelerini kullandı.

TEKNOLOJİ YARARLARI VE ZARARLARI

Teknoloji ile iç içe olmak çoğu insana zarar veriyor. Öztürk, "Teknoloji ile iç içeyim evet ama nasıl kullandığına bağlı ben hiçbir zaman bana zarar verecek yanlarına ilgi duymadım. İnsanlar hep önyargılı yaklaştı. İçinde olup zarar almamak imkânsız dediler. Önemli olan senin nasıl kullandığındır. Çocuğuna nasıl kullanacağını öğretmeyen insanlar hep başkalarını eleştirirler asla dönüp bakmazlar kendilerine" dedi.